

Pārskats par atkritumu poligoniem Latvijā 2014. gadā

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, pamatojoties uz Ministru kabineta 2011. gada 27. decembra noteikumiem Nr. 1032 „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”, ir apkopojis datus par atkritumu izgāztuvju un poligonu darbību 2014. gadā.

Dati šim apkopojumam tika ņemti no Valsts statistiskā pārskata „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” un poligonu darbības gada pārskatiem, ko poligonu apsaimniekotāji iesniedz, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1032.

Atkritumu veidi ir klasificēti saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 19. aprīļa noteikumiem Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”. Apglabāšana izgāztuvēs un poligonos [kodi: D1 – “apglabāšana uz zemes vai zemē” (atkritumu apglabāšanas poligonos vai izgāztuvēs); D5 Uzglabāšana speciāli iekārtotos atkritumu poligonos (piemēram, atkritumu ievietošana ar izolācijas materiālu izklātos atsevišķos nodaļījumos, kuri tiek noslēgti un ir izolēti viens no otra un no vides)] ir klasificēta saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 26. aprīļa noteikumi Nr.319 “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Visiem pārskatā iekļautajiem poligoniem ir izsniegtas atkritumu apglabāšanas atļaujas, un, sākot ar 2011. gadu, Latvijā darbu ir uzsākuši visi paredzētie atkritumu poligoni.

Pārskatā ir iekļauta informācija par apglabātajiem atkritumu apjomiem 13 atkritumu apglabāšanas objektos valstī. 2014. gadā Latvijā darbojās 11 sadzīves atkritumu poligoni, 1 bīstamo atkritumu poligons, kā arī 1 atkritumu poligons, kurā tiek apglabāti azbestu saturoši bīstamie atkritumi un būvniecības atkritumi. Kopā tika apglabātas **506880,85** tonnas atkritumu, no tiem nebīstamie atkritumi – **505247,02** tonnas un bīstamie – **1633,83**. Salīdzinājumā ar 2013. gadu izgāztuvēs un poligonos apglabātais atkritumu daudzums ir samazinājies par 28982,82 tonnām jeb 5,7 %. 2014. gadā 7 atkritumu poligonos papildus sadzīves atkritumiem tika pieņemti un apglabāti arī bīstamie atkritumi, kas tika izvietoti speciāli iekārtotās šūnās poligonā, kopumā tādā veidā 2014. gadā tika apglabātas 1098,86 tonnas saistītu azbestu saturoši atkritumi. Kopš 2011. gada Latvijā darbojas specializēts bīstamo atkritumu poligons “Zebrene”, kurā tiek apglabāti tikai bīstamie atkritumi, balstoties uz poligona atkritumu pieņemšanas kritērijiem. Bīstamo atkritumu poligonā “Zebrene” 2014. gadā tika apglabātas 4,14 tonnas bīstamo atkritumu. 2014. gadā darbību atsācis azbestu saturošu atkritumu apglabāšanas poligons “Dūmiņi”, kura operators ir "BALTIJAS AUTO PLUS" SIA. Poligonā “Dūmiņi” 2014. gadā papildus nebīstamiem atkritumiem apglabātas 530,83 tonnas azbestu saturošu bīstamo atkritumu.

Visās iepriekšējo gadu pārskatos norādītajās izgāztuvēs darbība ir pārtraukta un Valsts statistiskie pārskati „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” par tām 2014. gadā vairs netika iesniegti.

Vēl jāmin SIA “Kurekss” koksnes pārstrādes komplekss, kurā radītie koksnes atkritumi tiek atbilstoši izmantoti izstrādāta karjera rekultivācijā. Saskaņā ar SIA “Kurekss” iesniegto Valsts statistisko pārskatu „Nr.3 – Pārskats par atkritumiem” 2014. gadā šādā veidā tika apglabātas 4100 tonnas 030101 klases “Mizu un korķa atkritumi”, atkritumi apglabāti ar kodu D1. Minētās darbības tiek veiktas saskaņā ar objektam izsniegto piesārņojošās darbības atļauju, bet ņemot vērā, ka atkritumi tiek izmantoti rekultivācijas veikšanai, tie netiek ieskaitīti kopējā apglabāto atkritumu daudzumā.

Visas 2014. gadā darbojošās atkritumu apglabāšanas vietas var uzskatīt par apsaimniekotām. Pamatojoties uz to un veicot aprēķinus saskaņā ar Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes izstrādātām vadlīnijām (*Revised guidelines "Intergovernmental Panel on Climate Change"*), pielietojot Pirmās pakāpes sabrukšanas aprēķinu metodi, Latvijas atkritumu izgāztuves un poligoni 2014. gadā emitēja gaisā **20 004** tonnas metāna, kas ir viena no būtiskajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.

Vairākos atkritumu poligonos un izgāztuvēs bioloģiski noārdāmo atkritumu sadalīšanās rezultātā izdalītā atkritumu gāze tiek savākta. Tālāk norādīts savāktais metāna daudzums m³, atkarībā no metāna procentuālā satura atkritumu gāzē:

- 1) SIA „Getliņi Eko” slēgtajā izgāztuves daļā un jaunajās apglabāšanas šūnās kopā savākti 8 564 023 m³ metāna;
- 2) SIA „Liepājas RAS” atkritumu poligonā „Ķīvītes” kopā savākti 970 944 m³ metāna;
- 3) SIA “ZAAO” poligonā „Daibe” savākti 439 644 m³ metāna;
- 4) SIA “Zemgales EKO” poligonā “Brakšķi” savākti 315 122 m³ metāna.

2013. gadā kopā tika savākti un sadedzināti 10 289 733 m³ jeb **6881** tonnas metāna. Metāna daudzuma aprēķinos pārejai no kubikmetriem uz tonnām tika pieņemts, ka metāna gāzes blīvums ir 0,6687 kg/m³.

No kopējā poligonos un izgāztuvēs emitētā metāna 2014. gadā tika savākti **34,4** %. 2014. gadā tika savākts par 36 tonnām jeb 0,52% mazāk metāna nekā 2013. gadā.

1. tabula

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
1	"BALTIJAS AUTO PLUS" SIA, Brocēnu pagasts „Dūmiņi”	Poligons “Dūmiņi”	101208	Keramikas izstrādājumu, ķieģeļu, flīžu un celtniecības produktu atkritumi (pēc termiskās apstrādes)		3.38
			101310	Citi azbestcements ražošanas atkritumi, kuri neatbilst 101309 klasei		1.06
			101311	Citi kompozītu cementa materiāli, kuri neatbilst 101309 vai 101310 klasei		31.92
			101314	Cementa atkritumi un nogulsnes		32.50
			101399	Citi šīs grupas atkritumi		26.30
			170101	Betons		26.10
			170102	Ķieģeļi		12.72
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		235.06

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	530.83
			170802	Būvmateriāli uz ģipša bāzes, kuri neatbilst 170801 klasei		4.48
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		363.61
2	"ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS DIENVIDLATGALES STARPPAŠVALDĪBU ORGANIZĀCIJA" SIA, atkritumu poligons "Cinīši", Daugavpils novads, Demenes pagasts	Atkritumu poligons "Cinīši"	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)		0.64
			100101	Kurtuvju pelni		13.34
			120113	Metināšanas atkritumi		1.60
			120115	Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei		141.96
			150102	Plastmasas iepakojums		4.60
			150106	Jauktais iepakojums		599.09
			150109	Auduma iepakojums		45.34
			150203	Absorbenti, filtru materiāli, slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri neatbilst 150202 klasei		1.84
			160222	Citur neminēti komponenti		67.38
			170101	Betons		14.64
			170102	Ķieģeļi		5.64
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		1424.00
			170201	Koks		2.86
			170202	Stikls		93.88
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		199.06
			170601	Azbestu saturoši izolācijas materiāli	Bīstami	22.18
			170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei		1.58
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	31.40
			190801	Atkritumi no sietiem		114.52
			190802	Atkritumi no smilšu uztvērējiem		287.32

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		43847.13
			200302	Tirgus atkritumi		19.26
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		1296.58
			200307	Liela izmēra atkritumi		254.58
3	"AP Kaudzītes" SIA, atkritumu poligons "Kaudzītes", Gulbenes novads, Litenes pagasts	Atkritumu poligons "Kaudzītes" (ALBA 5)	160119	Plastmasa		5.74
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	89.50
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		2839.32
			200307	Liela izmēra atkritumi		49.84
4	Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "PIEJŪRA" SIA, atkritumu poligons "Janvāri", Talsu novads, Laidzes pagasts	Atkritumu poligons "Janvāri"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		18.92
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	87.34
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		91.12
			200110	Drēbes		15.45
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		27394.36
5	"GETLIŅI EKO" SIA, atkritumu poligons "Getliņi", Stopiņu novads	Atkritumu poligons "Getliņi"	170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		21.01
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		306678.63
6	"LIEPĀJAS RAS" SIA, atkritumu poligons "Ķīvītes", Grobiņas novads, Grobiņas pagasts	Atkritumu poligons "Ķīvītes"	170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	69.00
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		5352.79
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		30402.31
7	"Ventspils labiekārtošanas kombināts" PSIA, atkritumu poligons "Pentuļi", Ventspils novads, Vārves pagasts	Atkritumu poligons "Pentuļi"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		7.75
			100101	Kurtuvju pelni		323.63
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	73.42
			200307	Liela izmēra atkritumi		2816.12
8	"Zemgales EKO" SIA, atkritumu poligons "Grantiņi", Bauskas novads, Codes pagasts	Atkritumu poligons "Grantiņi"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		430.12
			020204	Notekūdeņu vietējās		50.70

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
				attīrīšanas iekārtu dūņas		
			170203	Plastmasa		16.26
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	162.52
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		30.54
			190203	Jaukti atkritumi, kuri nesatur bīstamos atkritumus		0.42
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		97.26
			200301	Nešķiroti sadzīves atkritumi		8191.20
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		56.18
			200307	Liela izmēra atkritumi		353.04
9	"Zemgales EKO" SIA, atkritumu poligons "Brakšķi" Jelgavas novads, Līvberzes pagasts	Atkritumu poligons "Brakšķi"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		132.37
			040101	Gaļas atlikumi pēc ādu apstrādes ar kaļķi		29.22
			040102	Atkritumi pēc ādu apstrādes ar kaļķi		14.38
			040109	Ādu apstrādes atkritumi		19.40
			040199	Citi šīs grupas atkritumi		1.42
			070799	Citi šīs grupas atkritumi		4.78
			150102	Plastmasas iepakojums		263.90
			160222	Cituro neminēti komponenti		9.63
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		33.80
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	63.50
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		420.08
			191212	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi (arī materiālu		4211.98

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
				maisījumi), kuri neatbilst 191211 klasei		
			200140	Metāli		7.98
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		580.48
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		10166.60
			200303	Ielu tīrīšanas atkritumi		1.80
			200307	Liela izmēra atkritumi		251.68
10	"Vidusdaugavas SPAAO" SIA, atkritumu poligons "Dziļā Vāda", Krustpils novads, Mežāres pagasts	Atkritumu poligons "Dziļā Vāda"	170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		86.78
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		17388.85
			200307	Liela izmēra atkritumi		838.14
11	"Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" VSIA, bīstamo atkritumu poligons "Zebrene", Dobeles novads, Zebrenes pagasts	Bīstamo atkritumu poligons "Zebrene"	101111	Sīku stikla daļiņu un stikla pulvera atkritumi, kuri satur smagos metālus (piemēram, no katodstaru spuldzēm)	Bīstami	0.14
			161105	Citu (izņemot metalurģiskos procesus) procesu izolācijas materiālu un refraktoru atkritumi, kuri satur bīstamas vielas	Bīstami	4.00
12	"ALAAS" SIA, atkritumu poligons "Križevniki", Rēzeknes novads, Ozolaines pagasts	Atkritumu poligons "Križevniki"	020104	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)		11.78
			030199	Citi šīs grupas atkritumi		13.14
			100101	Kurtuvju pelni		111.80
			100115	Līdzsadedzināšanas izdedži un katlu atkritumi, kuri neatbilst 100114 klasei		0.52
			150102	Plastmasas iepakojums		16.24
			160222	Cituro neminēti komponenti		0.46
			170107	Betona, ķieģeļu, flīžu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei		44.56
			170201	Koks		20.68

Nr.	Operators	Objekts	Atkritumu Klases Kods	Atkritumu Nosaukums	Norāde par atkritumu bīstamību	Atkritumu daudzums, t
			170202	Stikls		69.04
			170504	Augsne un akmeņi, kas neatbilst 170503 klasei		5.72
			170604	Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 un 170603 klasei		120.64
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	39.02
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		730.12
			200128	Krāsas, tintes, saistvielas un sveķi, kuri neatbilst 200127 klasei		0.56
			200201	Bioloģiski noārdāmi atkritumi		448.84
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		16265.66
			200307	Liela izmēra atkritumi		32.82
13	"ZAAO" SIA, atkritumu poligons "Daibe", Pārgaujas novads, Stalbes pagasts	Atkritumu poligons "Daibe"	020203	Patēriņam vai apstrādei nederīgi materiāli		9.80
			101103	Stikla šķiedru atkritumi		5000.00
			170605	Azbestu saturoši būvmateriāli ⁷	Bīstami	500.00
			170904	Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei		614.26
			200301	Nešķīroti sadzīves atkritumi		11661.03
			200307	Liela izmēra atkritumi		1150.38
					tonnas KOPĀ:	506880.85

Pārskatu sastādīja:
LVĢMC
Ķīmisko vielu un bīstamo atkritumu nodaļa
Vladislavs Beļskis
Tel: +371 67770025
e-mail: vladislavs.belskis@lvģmc.lv